

PISMO OKÓLNE 2/2023

Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie
z dnia 12.01.2023 r.

w sprawie jednolitego tekstu
Kodeksu etyki nauczyciela akademickiego
Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie

Na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 2022, poz. 574 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1

Uwzględniając treść:

- Pisma Okólnego 33/2019 Rektora PWSZ w Nysie z dnia 20.09.2019 r. w sprawie uchwalenia *Kodeksu etyki nauczyciela akademickiego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie*,
- Uchwały Nr 79/2021/2022 Senatu PWSZ w Nysie w sprawie dostosowania aktów prawnych Senatu do *Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie zmiany nazw niektórych publicznych uczelni zawodowych*,

podaję do wiadomości jednolity tekst *Kodeksu etyki nauczyciela akademickiego Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie*, stanowiący załącznik do niniejszego Pisma Okólnego.

§ 2

Podany w załączniku do niniejszego Pisma Okólnego jednolity tekst *Kodeksu etyki nauczyciela akademickiego Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie* nie obejmuje § 2 Pisma Okólnego 33/2019 Rektora PWSZ w Nysie z dnia 20.09.2019 r., który stanowi „Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 2019 r.”

§ 3

Traci moc Pismo Okólne 33/2019 Rektora PWSZ w Nysie z dnia 20.09.2019 r. w sprawie uchwalenia *Kodeksu etyki nauczyciela akademickiego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie*.

/podpisano elektronicznie/

Rektor

dr inż. Przemysław Malinowski, prof. ucz.

**KODEKS ETYKI
NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO
PAŃSTWOWEJ
AKADEMII NAUK STOSOWANYCH
W NYSIE**

styczeń 2023

PREAMBUŁA

Kodeks etyki nauczyciela akademickiego Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie opiera się na dobrych obyczajach i praktykach wpisujących się w etos akademicki, stosowanych w środowisku akademickim oraz naukowym w Polsce i za granicą. Zasady i wartości etyczne uznane w naszym kręgu kulturowym stanowią fundament, na którym opiera się integralność i wiarygodność nauczycieli akademickich, a także praca dydaktyczna, naukowa i organizacyjna w PANS w Nysie. Celem *Kodeksu Etyki* jest promowanie uczciwego, rzetelnego i godnego postępowania nauczyciela akademickiego.

Informacje wprowadzające

1. *Kodeks* stanowi zestawienie:

- zasad – wyznaczających postawę nauczyciela akademickiego i odnoszących się do praktyki wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego,
- reguł postępowania – stanowiących normy zachowania oczekiwane od wszystkich nauczycieli akademickich, regulujących działanie w typach sytuacji wynikających z podstawowych ról nauczyciela akademickiego jako: pracownika, dydaktyka i wychowawcy studentów, badacza naukowego oraz uczestnika życia publicznego.

2. Ilekroć w *Kodeksie* jest mowa o nauczycielu akademickim, należy przez to rozumieć osobę, o której mowa w art. 113 i 114 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zatrudnioną w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie – zwanej dalej PANS w Nysie lub Uczelnią – na podstawie mianowania, umowy o pracę, umowy zlecenia albo umowy o dzieło. Przestrzeganie *Kodeksu Etyki* obowiązuje nauczycieli akademickich PANS w Nysie podczas wypełniania przez nich codziennych obowiązków zawodowych oraz w życiu społecznym. Naruszenie tego obowiązku może stanowić uchybienie godności zawodu nauczycielskiego i podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej na podstawie art. 275 wyżej cytowanej ustawy.

3. Przy opracowaniu *Kodeksu* wykorzystano:

- Kodeks etyki nauczyciela akademickiego PWSZ im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu,
- Standardy i wytyczne nauczyciela akademickiego PWSZ im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu,
- Kodeks etyki pracowników Politechniki Lubelskiej,
- The European Code of Conduct for Reserch Integrity,
- opracowania Zespołu do spraw Etyki w Nauce PAN(2001) pt. *Dobre obyczaje w nauce*,
- Kodeks *Dobre praktyki w szkołach Wyższych*.

1. Postawa etyczna nauczyciela akademickiego

1. Postawa nauczyciela akademickiego charakteryzuje się poszanowaniem obowiązującego prawa, uznanych wartości i zasad etycznych oraz dobrych obyczajów, w szczególności zawartych w *Kodeksie etyki nauczyciela akademickiego PANS w Nysie*.
2. Nauczyciel akademicki strzeże godności zawodu nauczycielskiego, tak w życiu zawodowym, jak i prywatnym oraz w działalności publicznej, łącząc dbałość o własną godność osobistą z poszanowaniem godności innych ludzi.
3. Aktywność badawcza i dydaktyczna oraz uczestnictwo nauczyciela akademickiego w życiu publicznym służy odkrywaniu, obronie i upowszechnianiu prawdy jako głównej wartości poznawczej oraz jej wykorzystaniu dla dobra wspólnego.
4. We wszystkich przejawach swojej działalności zawodowej nauczyciel akademicki odznacza się rzetelnością wobec faktów, metod i teorii naukowych oraz wobec współpracowników, środowiska naukowego i studentów.
5. Nauczyciel akademicki nie narusza cudzych praw autorskich i praw pokrewnych, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1231 z późn. zm.), a w szczególności nie przywłaszcza sobie autorstwa lub współautorstwa cudzego utworu, nie wprowadza w błąd co do autorstwa lub współautorstwa cudzego utworu oraz nie rozpowszechnia cudzego utworu bez podania nazwiska jego twórcy.
6. Nauczyciela akademickiego cechuje moralna i prawna odpowiedzialność za głoszone poglądy, interpretacje i skutki prowadzonych badań oraz za swoje postępowanie jako: pracownika Uczelni, badacza, dydaktyka i osoby publicznej.
7. Nauczyciel akademicki powinien przeciwstawiać się – w sposób zgodny z prawem i obyczajami akademickimi – nierzetelności, nieuczciwości, nietolerancji, niesprawiedliwości i innym przejawom zachowań nieetycznych pracowników i studentów.
8. Nauczyciela akademickiego cechuje poszanowanie dla inności, w tym: punktów widzenia.
9. Nauczyciel akademicki – pełniący funkcje kierownicze w Uczelni – stanowi wzór postępowania dla innych nauczycieli akademickich oraz studentów.

2. Nauczyciel akademicki jako pracownik

1. Nauczyciel akademicki dba o dobre imię PANS w Nysie, jej wizerunek i interesy wewnątrz środowiska akademickiego, a także w otoczeniu społeczno-gospodarczym Uczelni, współtworzy jej prestiż i realizuje misję Uczelni, między innymi poprzez afiliowanie swoich publikacji i wystąpień z nazwą Uczelni.
2. Nauczyciel akademicki aktywnie i twórczo wykonuje zadania PANS w Nysie oraz uczestniczy w pracach organizacyjnych na rzecz Uczelni.
3. Nauczyciela akademickiego cechuje lojalność wobec władz i środowiska PANS w Nysie, a przede wszystkim postawa świadcząca o utożsamianiu się z miejscem pracy.
4. Nauczyciel akademicki dochowuje tajemnicy służbowej i nie ujawnia informacji prawnie chronionych, ani nie wykorzystuje ich dla korzyści materialnych i osobistych.

5. Nauczyciel akademicki w wykonywaniu powierzonych zadań kieruje się dobrem Uczelni, sprawiedliwością i bezstronnością. Celem zachowania bezstronności unika sytuacji, w których zachodzi konflikt interesu Uczelni z jego interesem prywatnym.
6. Nauczyciel akademicki poszerza i pogłębia swą wiedzę oraz doskonali umiejętności niezbędne do coraz lepszego wykonywania pracy naukowej i dydaktycznej.
7. Nauczyciel akademicki rzetelnie i sumiennie wykonuje obowiązki zawodowe, w szczególności przestrzega ustalonego zakresu obowiązków, wymiaru i terminów zajęć dydaktycznych oraz wyznaczonych i ustalonych spotkań czy zebrań.
8. Nauczyciel akademicki nie przyjmuje za wykonywanie swoich obowiązków organizacyjnych, dydaktycznych i naukowych jakichkolwiek dodatkowych nieformalnych korzyści majątkowych lub osobistych.
9. Nauczyciel akademicki dba o majątek, środki i urządzenia, którymi dysponuje jako pracownik Uczelni, stosując zasadę racjonalnego gospodarowania i nie wykorzystuje środków i materiałów, które są jej własnością, do celów niezwiązanych z pracą na rzecz PANS w Nysie.
10. Nauczyciel akademicki odznacza się tolerancją rozumianą jako poszanowanie innych: punktów widzenia, postaw badawczych, światopoglądów i tradycji kulturowej.
11. Obowiązki lub zatrudnienie, podejmowane przez nauczyciela akademickiego PANS w Nysie poza Uczelnią, nie mogą kolidować z obowiązkami wykonywanymi na Uczelni.
12. Nauczyciel akademicki unika zachowań konfliktowych i skłócających środowisko akademickie, jak również zachowań podważających dobry wizerunek organów i jednostek organizacyjnych Uczelni oraz osób zatrudnionych na Uczelni.

3. Nauczyciel akademicki jako dydaktyk i wychowawca studentów

1. Nauczyciel akademicki wiąże swoją aktywność naukową z prowadzonymi zajęciami, dba o innowacyjność metod kształcenia, prowadzi zajęcia dydaktyczne w formie ciekawej i zrozumiałej dla studenta, zapewnia możliwość aktywnego i twórczego uczestnictwa w zajęciach, rozwija u studentów samodzielność i kreatywność ich myślenia.
2. Nauczyciel akademicki przekazuje studentom najnowszą wiedzę w zakresie prowadzonego przedmiotu, informując o autorskim wkładzie określonych uczonych lub zespołów badawczych w dokonania poznawcze.
3. Nauczyciel akademicki w trakcie prowadzenia zajęć dydaktycznych nie podważa autorytetu innych nauczycieli akademickich.
4. Nauczyciel akademicki odnosi się do studentów z życzliwością, szacunkiem, należyłą powagą i taktem. Respektuje przysługujące studentom prawa człowieka i obywatela.
5. Nauczyciel akademicki uznaje i popiera prawo studentów do swobodnego zrzeszania się, samorządności i udziału w kolegialnych organach akademickich.
6. Nauczyciel akademicki przed rozpoczęciem cyklu zajęć informuje studentów o programie zajęć, o swoich wymaganiach, prawach i obowiązkach uczestnika zajęć, o warunkach i terminach zaliczenia lub egzaminu, stosowanych kryteriach oceniania uczestników zajęć.
7. Nauczyciel akademicki stosuje sprawiedliwe i jednakowe zasady oceniania studentów.

8. Nauczyciel akademicki ocenia studentów w sposób jawny, umożliwiając im zapoznanie się z uzasadnieniem oceny i wyjaśniając wątpliwości.
9. Nauczyciel akademicki uczy studentów i słuchaczy dyskusji naukowej, kultury wypowiedzi, w szczególności dba o poprawność językową wypowiedzi studentów i poprawność formułowania krytyki w zgodzie z zasadami dobrego obyczaju i poszanowania osób o innych przekonaniach.
10. Nauczyciel akademicki uznaje prawo studentów i słuchaczy do oceniania jego pracy dydaktycznej i postawy nauczycielskiej.
11. Nauczyciel akademicki, mimo posiadania własnych sympatii politycznych, poglądów i przekonań, powinien powstrzymać się na terenie Uczelni wobec studentów od wszelkich prób indoktrynacji i agitacji, a w szczególności od próby przekonywania ich o wartości i znaczeniu wyboru partii lub sugerowania wyboru drogi politycznej.
12. Nauczyciel akademicki, z racji faktu pokrewieństwa, powinowactwa lub znajomości ze studentami, nie narusza na ich rzecz zasady równego traktowania.
13. Nauczyciel akademicki nie nawiązuje ze studentami relacji o charakterze emocjonalno-intymnym.
14. Nauczyciel akademicki – w przypadku konfliktu ze studentami – powierza rozstrzygnięcie sporu powołanym do tego organom Uczelni.

4. Nauczyciel akademicki jako badacz naukowy

1. Nauczyciel akademicki prowadzi badania w oparciu o najlepsze praktyki zawodowe, dzieli się z innymi swymi osiągnięciami i wiedzą, rzetelnie przedstawiając ich wyniki.
2. Nauczyciel akademicki ma obowiązek szerzenia zasad rzetelnej pracy naukowej, przeciwstawiania się nieuczciwości naukowej lub łamaniu dobrych obyczajów.
3. Nauczyciel akademicki przestrzega zasad uczciwości naukowej i nie dopuszcza do plagiatostwa, fałszowania wyników badań naukowych i nierzetelności w ich upowszechnianiu.
4. Nauczyciel akademicki dba o to, aby uznanie za osiągnięcia naukowe przypadło temu, komu uznanie to rzeczywiście się należy. Zaofiarowanie nieuzasadnionego współautorstwa czy odstąpienie autorstwa pracy naukowej innej osobie, przyjęcie odstąpionego autorstwa, a zwłaszcza żądanie odstąpienia autorstwa – są niedopuszczalne.
5. Nauczyciel akademicki podejmuje się tylko takich zadań, zwłaszcza zleconych, do których wykonania ma odpowiednią wiedzę i umiejętności.
6. Nauczyciel akademicki prowadzi badania i upowszechnia ich wyniki w sposób respektujący godność i wolność człowieka oraz dobro wspólne.
7. Nauczyciel akademicki nie wykorzystuje swojej pozycji instytucjonalnej oraz autorytetu naukowego do promowania poglądów politycznych oraz ideologii.

5. Nauczyciel akademicki jako uczestnik życia publicznego

1. Nauczyciel akademicki dba o to, aby wyniki jego badań i cała wiedza naukowa służyły społeczeństwu.

2. Nauczyciel akademicki upowszechnia w społeczeństwie rzetelne wiadomości o osiągnięciach nauki, którą reprezentuje.
3. Nauczyciel akademicki charakteryzuje się odpowiedzialnością za dobro wspólne.
4. Nauczyciel akademicki korzysta z mediów społecznościowych w sposób nienaruszający dobrego wizerunku Uczelni, a także niepodważający jego autorytetu.
5. Nauczyciel akademicki, angażując się w działalność społeczno-polityczną, formułuje swe poglądy i opinie, zachowując szacunek dla wszystkich uczestników debaty publicznej.

6. Postanowienia końcowe

1. Nauczyciel akademicki, w sytuacjach nieokreślonych w *Kodeksie etyki nauczyciela akademickiego PANS w Nysie*, powinien postępować zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, *Statutem PANS w Nysie*, uchwałami i zarządzeniami jej organów, decyzjami władz Uczelni oraz powszechnie uznanymi tradycjami i dobrymi obyczajami akademickimi. W sprawach dotyczących *Kodeksu etyki* organem rozstrzygającym jest Uczelniana Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich. *Kodeks etyki*, po uchwaleniu przez Senat PANS w Nysie, wchodzi w życie z dniem **01.10.2019 r.**
2. Wszyscy pracownicy składają oświadczenie (*załącznik nr 1*) o zapoznaniu się z *Kodeksem etyki*. Oświadczenia dołącza się do akt pracowniczych.

.....
Imię i nazwisko

.....
Jednostka organizacyjna PANS w Nysie

Oświadczenie

Oświadczam, że zapoznałam/em się z *Kodeksem etyki nauczyciela akademickiego Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie* i zobowiązuję się do jego przestrzegania.

Nysa, dnia

.....
(podpis)